

INDRUKKEN

VAN DEN HOOFDREDACTEUR

„Waar zijt gij, Christenen?”

DEZER DAGEN MAAKTE IK ERGENS IN het begin van een Bijbellesing de volgende opmerkingen, door een verslaggever in een onzer bladen opgenomen:

„We leven in een tijd van reddingsloosheid. Velen hebben hun verwachting gehad van de techniek, voor welke we in vele opzichten dankbaar mogen zijn, maar die toch geen geluk heeft gebracht. Integendeel is juist de vreeselijkste universele kwaal van onzen tijd, de werkloosheid, gevolg van de vindingen dezer technische wetenschap. Anderen hebben het verwacht van knappe koppen, van hun inzicht en gezag, waardoor een gouden eeuw op aarde zou aanbreken. Maar noch Mussolini, noch Hitler, noch Roosevelt zullen de redding brengen. Hoe hebben velen jarenlang van humanisme en pacifisme de redding verwacht! De menschheid zou beter worden, zou haar belang inzien. Maar in naam van humanisme en pacifisme worden in Rusland de Christenen verbannen en gedood! Moesten niet allen uitzien naar den Verlosser, die van Boven zal komen?”

„We leven in een tijd van radeloosheid. In de gezantschapskabinetten wordt getuigd, dat men geen raad weet, geen uitkomst ziet. Maar er is Eén, die raad weet en uitkomst geven kan; Hij, Wiens naam is: Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst!

„We leven in een tijd van redeloosheid. De mensch zet eigen verstand op den troon, en zoo wordt er in plaats van geloof ongelooft gevonden, in plaats van den Bijbel de rede, in plaats van godsdienst politiek, in plaats van gebed arbeid, in plaats van den hemel de aarde. In eigen kracht zoekt men het. Naar zelfverlossing streeft men. In plaats van zich ootmoedig neer te buigen en in „redelijken godsdienst” Gode welbehaaglijk te leven.”

Tot zoover het verslag.

Bij de eerste opmerking over reddingsloosheid heb ik ook den naam genoemd van Alexandra Tolstoï. En ik wil hier even breder uiteenzetten, wat deze lievelingsdochter van den grooten humanist Leo Tolstoï onlangs schreef in een brief, gepubliceerd in de „Morning-Post.” Het schrijven is gericht tegen de bolsjewistische terreur.

„Twaalf jaar lang,” zoo schrijft zij, „heb ik in Sovjet-Rusland gewerkt, en getracht het volk in den geest van mijns vaders leer te dienen. De terreur nam onder mijn oogen op schrikbarende wijze toe. Millioenen zijn verbannen, gestorven in de gevangenis, in de werkkampen in Noord-Rusland. Duizenden zijn terechtgesteld. De bolsjewisten begonnen met de vervolging van de klasse-vijanden, van de religieuze bevolking, oude priesters, professoren, enz. Thans is de beurt aan de arbeidersklasse, aan de boeren. Al die jaren lijdt het Russische volk onder slavernij, onder honger. De bolsjewistische regeering heeft het volk uitgeschud, zijn brood en voedsel ontnomen en deze naar het buitenland gezonden. Want de Sovjets hebben geld noodig, niet alleen voor den aankoop van machines, enz., maar ook voor hun wereldomspannend propagandawerk. Opstandige boeren en arbeiders onderwerpt de Sovjetregeering met kogels en gas. Vrouwen en kinderen verdrijft ze uit hun huizen. Sedert de dagen van Iwan den Verschrikkelijke heeft Rusland zulk een terreur niet beleefd.”

„Zullen nu,” zoo vervolgt Alexandra Tolstoï, „idealisten als Romain Rolland, humanisten als Ghandi, Barbusse, Bernard Shaw, nog verder hun lofliederen zingen op het socialistisch paradijs? Begrijpen zij niet, dat zij mede-verantwoordelijk zijn voor de verbreiding der bolsjewistische besmetting, die de heele wereld met ondergang bedreigt? Waar zijn de predikers der liefde, van trouw en broederzin? Waar zijt gij, Christenen, schrijvers, predikers, sociale werkers? Hebt gij nog getuigenissen of getuigen, personen en statistieken van noode? Hoort gij niet het geroep om hulp? Meent

330

Russische boeren, terugkomende van hun werk.

men soms, dat menschelijk geluk kan komen door geweldadaden en slavernij?”

Deze woorden van Tolstoï's dochter zijn niet alleen ont-nuchterend voor velen, maar . . . ook een aanklacht. Eenerzijds heeft men het van den mensch verwacht. En zie nu de teleurstelling! Anderzijds hebben zij, die het redmiddel voor deze wereld kennen, te veel in zelf- en gemakzucht geleefd, en te weinig zich uitgestrekt naar het lichamelijk en geestelijk heil der massa's.

Willen we dan in deze dagen, nu de Christelijke Kerk zich zoo in het bijzonder bezighoudt met den dood en de opstanding van Hem, die Zichzelf terecht de Heiland der wereld heeft genoemd, niet ons ernstig voornemen, Zijn heerlijk voorbeeld te volgen, en door de ware liefde, die zichzelf niet zoekt, ons erbarmen over zoo velen, die hulp behoeven? Neen, van de prediking van humanisme en pacifisme is voor deze wereld geen heil te verwachten, omdat de menschen onverbeterlijk slecht zijn en hun voeten zich haasten om bloed te vergieten. Maar wel mogen wij van de menschen-liefde van Jezus Christus en den vrede met God onvermoed door daad en woord ons tot de velen en de enkelen richten, om uit te deelen wat waarlijk redding brengt.

Ik eindig met de herhaling van dat aangrijpende woord van Alexandra Tolstoï: „Waar zijt gij, Christenen?”

AVONDMAAL

Wij zijn vandaag vereenigd om Uw disch,
En Gij zijt bij ons, toegewijd en goed.
Wij weten, dat dit brood Uw lichaam is,
En deze wijn Uw bloed.

Wij zijn Uw gasten en Gij reikt
Aan elk van ons het teeken van Uw dood.
— Waarmee Uw hart òns hart bereikt —
Den beker en het brood.

O, Heer, wij hebben weer Uw stem gehoord,
Toen wij — met U — vereenigd zaten aan Uw disch.
Door brood en wijn, het teeken van Uw woord:
„Doe dit tot Mijn gedachtenis.”

BERT BAKKER